

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора економічних наук, професора, Гросул Вікторії Анатоліївни, завідувача кафедри економіки та бізнесу Державного біотехнологічного університету на дисертацію Кулібаби Вячеслава Валерійовича на тему «Цифрова трансформація системи управління будівельними підприємствами», подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Актуальність теми дослідження. В умовах сучасних трансформаційних змін, які відбуваються в економіці України, особливої актуальності набувають питання підвищення ефективності управління підприємствами на основі впровадження цифрових технологій. Цифровізація бізнесу, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, поширення концепцій Industry 4.0 та Industry 5.0, а також необхідність забезпечення стійкості підприємств у період воєнного стану й повоєнного відновлення формують нові вимоги до систем менеджменту та механізмів прийняття управлінських рішень. Саме тому цифрова трансформація сьогодні розглядається як один із найважливіших чинників підвищення конкурентоспроможності, адаптивності та довгострокового розвитку підприємств.

Особливого значення зазначені процеси набувають для будівельної галузі, яка є стратегічно важливою складовою економіки України та відіграє ключову роль у реалізації програм відбудови житлової, соціальної, транспортної та виробничої інфраструктури. Водночас функціонування будівельних підприємств супроводжується високим рівнем складності управлінських процесів, значною ресурсомісткістю проєктів, багатосуб'єктністю взаємодії учасників будівництва, необхідністю ефективного управління проєктними портфелями та забезпечення оперативного контролю за використанням фінансових і матеріальних ресурсів. За таких умов традиційні системи управління дедалі більше втрачають свою результативність і потребують модернізації на основі сучасних цифрових підходів.

Додаткові виклики для будівельних підприємств створюють наслідки воєнних дій, які проявляються у руйнуванні виробничої та транспортної інфраструктури, дефіциті трудових ресурсів, нестабільності інвестиційних потоків, ускладненні логістичних процесів та підвищенні рівня ризиків реалізації будівельних проєктів. За таких умов особливої ваги набувають інструменти, здатні забезпечити інтеграцію бізнес-процесів, підвищити прозорість використання ресурсів, прискорити обмін інформацією та покращити якість управлінських рішень.

Водночас цифрова трансформація відкриває нові можливості для вдосконалення систем управління будівельними підприємствами через впровадження інтегрованих інформаційних платформ, BIM-технологій, ERP-систем, інструментів цифрової аналітики та автоматизованого контролю виконання проєктів. Використання таких рішень сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємств, оптимізації бізнес-процесів, розвитку цифрових компетентностей персоналу та формуванню єдиного цифрового середовища управління.

У цьому контексті особливу наукову та практичну цінність має дослідження проблем цифрової трансформації системи управління будівельними підприємствами, яке поєднує питання розвитку інтегрованих цифрових систем управління, реінжинірингу бізнес-процесів, цифрової синхронізації мультипроєктної діяльності та формування цифрової готовності персоналу до роботи в умовах цифрової економіки. Такий підхід створює передумови для комплексного підвищення ефективності функціонування будівельних підприємств та забезпечення їх конкурентоспроможності в умовах воєнної та повоєнної відбудови України.

З огляду на необхідність удосконалення механізмів управління будівельними підприємствами, впровадження сучасних цифрових технологій, розвитку інтегрованих інформаційних систем та забезпечення ефективної реалізації проєктів відновлення країни, тема дисертаційного дослідження Кулібаби Вячеслава Валерійовича «Цифрова трансформація системи управління будівельними підприємствами» є своєчасною, актуальною та такою, що має вагоме значення як для розвитку науки менеджменту, так і для практики управління підприємствами будівельної галузі України.

2. Зв'язок теми дисертації з пріоритетними напрямками розвитку науки, державними та галузевими науковими програмами. Тематика дисертаційного дослідження Кулібаби Вячеслава Валерійовича тісно пов'язана із сучасними пріоритетами державної політики України у сфері цифрової трансформації економіки, розвитку цифрового суспільства, модернізації систем управління підприємствами та забезпечення ефективного повоєнного відновлення національної економіки. Результати проведеного дослідження відповідають стратегічним напрямкам розвитку України, орієнтованим на цифровізацію бізнес-процесів, підвищення ефективності управлінської діяльності, впровадження інноваційних технологій та формування сучасних механізмів управління підприємствами в умовах цифрової економіки.

Дисертаційна робота узгоджується з основними положеннями державних стратегічних документів у сфері цифровізації економіки та суспільства, розвитку цифрових технологій, управління цифровими трансформаціями, підвищення конкурентоспроможності підприємств та модернізації будівельної галузі.

Особливого значення результати дослідження набувають у контексті повоєнного відновлення України, де пріоритетними завданнями визначено цифрову модернізацію підприємств, підвищення ефективності реалізації інвестиційно-будівельних проєктів, забезпечення прозорості використання ресурсів та впровадження сучасних цифрових систем управління.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи Полтавського університету економіки і торгівлі в межах наукових тем «Інформація, комунікація та управління знаннями соціально-економічних систем в умовах нової реальності» (№ державної реєстрації 0123U103799), «Діджиталізація розрахунків фінансової моделі» (№ державної реєстрації 0124U005204) та «Економіка повоєнної відбудови України: організаційно-методичні та управлінські засади» (№ державної реєстрації 0124U005228).

У рамках першої науково-дослідної теми здобувачем досліджено теоретичні засади цифрової трансформації систем управління підприємствами, обґрунтовано особливості цифрової трансформації будівельних підприємств як складних соціально-економічних систем, розвинено теоретичні положення щодо інтеграції цифрових платформ, інформаційних потоків та управління знаннями в процесах цифровізації будівельної галузі.

У межах другої теми автором удосконалено методичний підхід до оцінювання цифрової трансформації систем управління будівельними підприємствами шляхом інтеграції показників цифрової зрілості, ефективності цифрових змін та рівня інтеграції цифрових систем, а також розроблено підхід до комплексного оцінювання ефективності цифрової трансформації з урахуванням фінансових результатів діяльності підприємств та їх адаптації до умов воєнного стану.

У межах третьої науково-дослідної теми автором розроблено концептуальну модель інтегрованої цифрової системи управління будівельним підприємством на основі програмного комплексу BuildKeeper, удосконалено науково-методичний підхід до реінжинірингу бізнес-процесів та цифрової синхронізації мультипроєктної діяльності будівельних підприємств, а також сформовано організаційний механізм забезпечення цифрової готовності персоналу до функціонування в умовах інтегрованого цифрового середовища управління.

Отже, дисертаційне дослідження В.В. Кулібаби повною мірою відповідає сучасним пріоритетам розвитку науки менеджменту та практики управління підприємствами, спрямоване на вирішення актуальних проблем цифрової трансформації будівельної галузі та має вагоме значення для реалізації державної політики у сфері цифровізації економіки, модернізації систем управління підприємствами та повоєнного відновлення України.

3. Основні наукові положення, висновки і рекомендації, що сформульовані в дисертації, їх новизна, рівень обґрунтованості. Дисертація Кулібаби Вячеслава Валерійовича «Цифрова трансформація системи управління будівельними підприємствами» присвячена вирішенню актуального науково-прикладного завдання щодо розвитку теоретичних положень, методичного забезпечення та практичних інструментів цифрової трансформації управлінських систем будівельних підприємств у сучасних умовах цифровізації економіки, воєнних викликів та повоєнного відновлення України. Результати дослідження характеризуються комплексністю, внутрішньою логічною узгодженістю та спрямованістю на вирішення актуальних проблем функціонування підприємств будівельної галузі.

Метою дисертаційної роботи є розвиток теоретико-методичних засад та обґрунтування практичних рекомендацій щодо цифрової трансформації системи управління будівельними підприємствами шляхом формування інтегрованого цифрового середовища, цифрової синхронізації бізнес-процесів і забезпечення цифрової готовності персоналу до роботи в умовах цифрової економіки (с. 17–18).

Для досягнення поставленої мети автором використано широкий спектр методів дослідження, зокрема системний, процесний, порівняльний, економіко-математичний, структурно-функціональний, кореляційно-регресійний аналіз, експертні методи та інструменти моделювання, що забезпечило належний рівень достовірності та аргументованості висновків (с. 18–20).

У першому розділі дисертації «Теоретико-методичні засади цифрової трансформації системи управління будівельними підприємствами» (с. 27–93) автором систематизовано сучасні наукові підходи до трактування цифрової трансформації та обґрунтовано її роль як стратегічного чинника розвитку підприємств. Значну цінність становить авторський підхід до розгляду цифрової трансформації як багаторівневого процесу якісної перебудови системи управління підприємством, який охоплює цілі, функції, бізнес-процеси, організаційну структуру та механізми прийняття управлінських рішень на основі цифрових технологій (с. 67–73).

Окремої уваги заслуговує запропонована автором трирівнева модель цифрової трансформації системи управління підприємством, яка узгоджує стратегічний, тактичний та операційний рівні реалізації цифрових змін та створює теоретичне підґрунтя для формування інтегрованої цифрової архітектури управління будівельним підприємством (с. 70–73).

У другому розділі «Аналіз стану, тенденцій та ефективності цифрової трансформації системи управління будівельними підприємствами» (с. 95–157) автором проведено комплексне дослідження сучасного стану цифровізації будівельної галузі України, виявлено ключові тенденції розвитку цифрових

технологій та здійснено оцінювання цифрової трансформації будівельних підприємств Полтавського регіону. Науковий інтерес становить виконана типологізація підприємств за рівнем цифрової зрілості та виявлення основних стримуючих чинників цифрового розвитку галузі (с. 118–134).

Важливим результатом є запропонований підхід до оцінювання ефективності цифрової трансформації, який базується на поєднанні показників цифрової зрілості, рівня інтеграції цифрових модулів, фінансової результативності цифрових змін і здатності підприємства адаптуватися до умов воєнного стану (с. 135–156).

У третьому розділі «Напрями удосконалення цифрової трансформації системи управління будівельними підприємствами» (с. 160–232) розроблено комплекс практичних рекомендацій щодо формування інтегрованого цифрового середовища управління, удосконалення бізнес-процесів та розвитку цифрових компетентностей персоналу.

Найбільшу наукову та практичну цінність має концептуальна модель інтегрованої цифрової системи управління будівельним підприємством на базі програмного комплексу BuildKeeper, що забезпечує наскрізну інтеграцію управлінських, виробничих, фінансових та аналітичних процесів у межах єдиного цифрового контуру управління (с. 160–180).

Значний інтерес становить також розроблений автором науково-методичний підхід до реінжинірингу бізнес-процесів будівельного підприємства на основі цифрової синхронізації мультипроектної діяльності, який дозволяє підвищити рівень координації управлінських рішень і мінімізувати ресурсні конфлікти між проектами (с. 181–208).

Важливим результатом є запропонований організаційний механізм формування цифрової готовності персоналу, спрямований на розвиток цифрових компетентностей працівників і підвищення ефективності функціонування цифрових систем управління на підприємстві (с. 209–232).

За результатами ознайомлення із дисертаційною роботою можна виокремити такі результати наукової новизни.

Вперше:

- розроблено концептуальну модель інтегрованої цифрової системи управління будівельним підприємством, яка забезпечує наскрізну цифрову інтеграцію процесів планування, ресурсного забезпечення, виконання будівельних робіт, фінансового контролю, управління реалізацією об'єктів нерухомості та аналітичної підтримки прийняття управлінських рішень у межах єдиного цифрового середовища, що відрізняється комплексним поєднанням функціональних підсистем управління на основі єдиного цифрового контуру та дозволяє підвищити прозорість використання ресурсів, оперативність управління,

рівень координації бізнес-процесів і ефективність реалізації будівельних проєктів в умовах цифрової трансформації та повоєнного відновлення (с. 21–22, 160–180).

Удосконалено:

- методичний підхід до оцінювання цифрової трансформації систем управління будівельними підприємствами шляхом інтеграції оцінювання цифрової зрілості підприємства, ефективності цифрової трансформації та рівня інтеграції цифрових систем у межах єдиної концептуальної моделі, що дозволяє враховувати технологічні, процесні, організаційні, фінансові та стратегічні аспекти цифрового розвитку підприємства, а також специфіку його функціонування в умовах воєнних ризиків через використання коефіцієнта адаптації до умов воєнного стану та індексу міжмодульної інтеграції цифрових систем (с. 21–22, 135–156);

- аналітичний підхід до оцінювання тенденцій цифрової трансформації будівельних підприємств на регіональному рівні, який враховує особливості розвитку будівельного ринку Полтавської області, кадрові та фінансові бар'єри цифровізації, напрями використання цифрових технологій і типологізацію підприємств за рівнем цифрової зрілості (с. 22, 118–134);

- методичний підхід до комплексного оцінювання ефективності цифрової трансформації систем управління будівельних підприємств, що поєднує фінансовий аналіз, експертне оцінювання складових цифрової трансформації, визначення цифрової зрілості підприємств та рівня інтеграції цифрових систем (с. 22, 135–156);

- організаційний механізм формування цифрової готовності персоналу будівельного підприємства шляхом поєднання оцінювання цифрових компетентностей, цифрового наставництва, цифрових регламентів, системи Digital KPI та коефіцієнта кадрової деструкції даних (с. 22, 209–232).

Дістали подальшого розвитку:

- теоретичний підхід до трактування цифрової трансформації системи управління підприємства будівельної галузі як стратегічно орієнтованого, безперервного та багаторівневого процесу управлінських змін (с. 22, 27–73);

- теоретичні положення щодо особливостей цифрової трансформації будівельних підприємств з урахуванням проєктної орієнтації, територіальної розосередженості, багатосуб'єктності взаємодії та високого рівня ризику будівельної діяльності (с. 22, 49–73);

- теоретико-аналітичні положення щодо передумов цифрової трансформації підприємств будівельної галузі України в умовах цифровізації та повоєнного відновлення економіки (с. 22, 95–117);

- науково-методичний підхід до реінжинірингу бізнес-процесів будівельного підприємства на основі цифрової синхронізації багатопроєктної

діяльності та інтеграції бізнес-процесів у межах єдиного цифрового середовища управління (с. 22–23, 181–208).

Отримані результати характеризуються належним рівнем достовірності та наукової обґрунтованості, що підтверджується використанням значного обсягу статистичних матеріалів, нормативно-правових документів, результатів діяльності будівельних підприємств та сучасних наукових джерел. Наукові положення і висновки дисертації пройшли достатню апробацію та отримали належне висвітлення у фахових наукових публікаціях автора.

Таким чином, дисертаційна робота В.В. Кулібаби є завершеним науковим дослідженням, яке характеризується належним рівнем теоретичного узагальнення, методичної обґрунтованості та практичної спрямованості. Отримані результати становлять вагомий внесок у розвиток теорії і практики цифрового менеджменту та можуть бути використані для удосконалення систем управління будівельними підприємствами в умовах цифрової економіки та реалізації масштабних програм повоєнного відновлення України.

4. Практична значущість висновків та рекомендацій дослідження.
Практична цінність результатів дисертаційного дослідження Кулібаби Вячеслава Валерійовича полягає в тому, що розроблені автором теоретичні положення, методичні підходи та практичні рекомендації доведені до рівня прикладних розробок і можуть бути використані в діяльності будівельних підприємств, девелоперських компаній, проєктних організацій, суб'єктів інвестиційно-будівельної діяльності, а також закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку фахівців у сфері менеджменту та управління проєктами.

Серед отриманих результатів особливу практичну значущість мають запропоновані автором підходи до цифрової трансформації систем управління будівельними підприємствами, спрямовані на підвищення ефективності використання ресурсів, забезпечення прозорості бізнес-процесів, удосконалення управління будівельними проєктами та формування сучасного інтегрованого цифрового середовища функціонування підприємства.

До найбільш вагомих результатів прикладного характеру слід віднести розроблену концептуальну модель інтегрованої цифрової системи управління будівельним підприємством на основі програмного комплексу BuildKeeper, яка дає можливість забезпечити наскрізну цифрову інтеграцію процесів планування, ресурсного забезпечення, виконання будівельних робіт, фінансового контролю, управління реалізацією об'єктів нерухомості та інформаційно-аналітичної підтримки прийняття управлінських рішень. Практичну цінність має також удосконалений методичний підхід до оцінювання цифрової трансформації систем управління будівельними підприємствами, який може застосовуватися для

моніторингу рівня цифрового розвитку та формування програм цифрової модернізації підприємств галузі.

Значний інтерес для практики становить запропонований автором підхід до комплексного оцінювання ефективності цифрової трансформації, який враховує рівень цифрової зрілості підприємства, ступінь інтеграції цифрових модулів, результати цифрових змін та адаптивність підприємства до функціонування в умовах воєнного стану. Важливим практичним результатом є також розроблений інструментарій оцінювання цифрової готовності персоналу, що дозволяє визначати рівень готовності працівників до роботи в інтегрованих цифрових системах управління та формувати напрями розвитку їх цифрових компетентностей.

Практичного значення набуває й удосконалений науково-методичний підхід до реінжинірингу бізнес-процесів будівельних підприємств, який ґрунтується на цифровій синхронізації часових, ресурсних, організаційно-управлінських і портфельних параметрів мультипроектної діяльності. Реалізація запропонованих рекомендацій сприятиме підвищенню ефективності координації проєктів, своєчасному виявленню ресурсних конфліктів та покращенню управління будівельними роботами в межах єдиного цифрового середовища.

Практична спрямованість дослідження підтверджується впровадженням його результатів у діяльність будівельних підприємств Полтавського регіону — ТОВ «АНГРО ПРОЕКТ», ТОВ «ЕНЕРГОТЕЛ» та ПП «СВ-КОМ», де використано рекомендації щодо цифрової трансформації систем управління, удосконалення бізнес-процесів, автоматизації управлінських процедур та застосування інтегрованих цифрових рішень у поточній діяльності підприємств.

Важливим підтвердженням практичної значущості роботи є також використання результатів дослідження в освітньому процесі Полтавського університету економіки і торгівлі під час виконання науково-дослідних тем «Інформація, комунікація та управління знаннями соціально-економічних систем в умовах нової реальності», «Діджиталізація розрахунків фінансової моделі» та «Економіка повоєнної відбудови України: організаційно-методичні та управлінські засади».

Загалом результати дисертаційного дослідження орієнтовані на вирішення актуальних проблем цифрової трансформації будівельних підприємств в умовах цифровізації економіки та повоєнної відбудови України. Їх практичне застосування сприятиме підвищенню ефективності управління будівельними підприємствами, розвитку сучасних цифрових систем управління, удосконаленню бізнес-процесів, підвищенню цифрової зрілості підприємств та забезпеченню їх конкурентоспроможності на ринку будівельних послуг.

Таким чином, результати дисертаційної роботи В.В. Кулібаби мають вагоме практичне значення, характеризуються високим рівнем прикладної спрямованості

та можуть бути ефективно використані як у практиці управління будівельними підприємствами, так і в освітньому процесі підготовки фахівців у сфері менеджменту та управління проектною діяльністю.

5. Повнота викладу результатів дослідження в опублікованих працях.

Рівень обґрунтованості, достовірності та наукової цінності результатів дисертаційного дослідження Кулібаби Вячеслава Валерійовича підтверджується належною апробацією одержаних результатів, достатньою кількістю наукових публікацій та їх відповідністю встановленим вимогам до оприлюднення результатів дисертаційних досліджень на здобуття ступеня доктора філософії.

Результати наукового дослідження систематично представлялися на міжнародних науково-практичних конференціях, присвячених проблемам цифрової трансформації економіки, розвитку цифрового менеджменту, впровадженню інноваційних технологій у будівництві, цифровізації логістичних процесів та удосконаленню управління інвестиційно-будівельними проектами. Представлені доповіді стали предметом фахового обговорення та отримали позитивну оцінку представників наукової спільноти.

За результатами виконаного дослідження автором опубліковано 10 наукових праць, з яких: 5 статей у наукових фахових виданнях України, що входять до Переліку наукових фахових видань України та 5 публікацій апробаційного характеру у збірниках матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій.

Наукові праці здобувача достатньо повно відображають зміст дисертаційного дослідження та охоплюють його основні теоретичні, методичні й прикладні результати. У публікаціях висвітлено питання цифрової трансформації систем управління будівельними підприємствами, розвитку цифрової зрілості підприємств, впровадження цифрових технологій у сферу будівництва, автоматизації управлінських і логістичних процесів, а також підвищення ефективності реалізації інвестиційно-будівельних проектів на основі сучасних цифрових рішень.

Аналіз змісту фахових статей дозволяє зробити висновок, що вони відображають ключові результати дисертаційної роботи та розкривають її наукову новизну. У публікаціях послідовно висвітлено сучасні тенденції цифрової трансформації будівельної галузі, розглянуто питання управління цифровою зрілістю підприємств, обґрунтовано роль цифрових технологій у забезпеченні ефективного управління будівельними процесами та досліджено особливості цифровізації інвестиційно-будівельної діяльності.

Матеріали конференцій демонструють послідовність наукового пошуку автора та відображають основні етапи формування його наукових поглядів. Тематика доповідей безпосередньо пов'язана із предметом дисертаційного дослідження та охоплює проблематику цифрової трансформації логістичних

бізнес-процесів, автоматизації складської діяльності, цифровізації управління будівельними проєктами та підвищення ефективності функціонування будівельних підприємств в умовах цифрової економіки.

Слід відзначити, що між опублікованими працями та змістом дисертації простежується чітка логічна узгодженість. Основні положення, висновки, результати дослідження та запропоновані автором рекомендації знайшли належне відображення у наукових публікаціях, що свідчить про достатній рівень їх висвітлення та апробації.

Подана анотація дисертації відповідає змісту виконаного дослідження, коректно відображає його мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, наукову новизну, практичне значення та основні результати. Її зміст забезпечує цілісне уявлення про виконану наукову роботу та відповідає чинним нормативним вимогам.

Дисертація підготовлена державною мовою, характеризується логічністю структури, послідовністю викладення матеріалу, належним рівнем наукової аргументації та коректним використанням категоріального апарату менеджменту, цифрової економіки й цифрової трансформації підприємств.

Отже, наукові публікації В.В. Кулібаби за обсягом, змістом та якістю повністю відповідають встановленим вимогам щодо висвітлення результатів дисертаційних досліджень. Основні результати дисертаційної роботи, положення наукової новизни, теоретичні узагальнення та практичні рекомендації достатньою мірою відображені в опублікованих працях, а рівень їх апробації є достатнім для підтвердження достовірності, обґрунтованості та наукової значущості отриманих результатів.

6. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації. Загалом дисертаційна робота Кулібаби Вячеслава Валерійовича є самостійним завершеним науковим дослідженням, яке характеризується високим рівнем теоретичного опрацювання матеріалу, належною науковою аргументованістю та практичною спрямованістю отриманих результатів. Водночас, позитивно оцінюючи зміст дисертації, її наукову новизну та практичну значущість, вважаємо за доцільне висловити окремі зауваження та дискусійні положення, які мають рекомендаційний характер і можуть бути враховані автором у подальшій науковій роботі.

1. У підрозділі 1.1 «Сутність поняття та роль цифрової трансформації системи управління для розвитку підприємств» (с. 27–48) автором здійснено ґрунтовний аналіз наукових підходів до трактування цифрової трансформації. Разом із тим доцільним було б більш детально визначити місце інтегрованих цифрових платформ у системі стратегічного управління будівельними

підприємствами та розкрити особливості їх впливу на формування конкурентних переваг підприємства в довгостроковій перспективі.

2. У підрозділі 2.2 «Основні тенденції розвитку процесів цифрової трансформації підприємств будівельної галузі Полтавського регіону» (с. 118–134) автором проведено аналіз стану цифровізації регіональних будівельних підприємств та здійснено їх типологізацію за рівнем цифрової зрілості. Водночас у роботі недостатньо уваги приділено вивченню впливу масштабу підприємства на результати цифрової трансформації. На нашу думку, доцільним було б більш детально розкрити специфіку цифровізації малих, середніх та великих будівельних підприємств.

3. Значний науковий інтерес викликає запропонований у підрозділі 2.3 «Методичний підхід до оцінювання ефективності цифрової трансформації систем управління будівельними підприємствами» (с. 135–156). Проте автор обмежився переважно оцінюванням поточного рівня цифрового розвитку. Вважаємо, що додаткового обґрунтування потребує питання прогнозування динаміки цифрової зрілості підприємств та визначення цільових параметрів їх цифрової трансформації на середньо- та довгострокову перспективу.

4. У підрозділі 3.1 «Формування інтегрованої цифрової системи управління будівельним підприємством в умовах цифрової трансформації на основі програмного комплексу BuildKeeper» (с. 160–180) автором запропоновано концептуальну модель інтегрованої цифрової системи управління. Разом із тим було б доцільно більш детально висвітлити механізми інтеграції запропонованої системи з іншими поширеними програмними продуктами управління будівельними проєктами та корпоративними ERP-системами.

5. У підрозділі 3.3 «Організаційний механізм формування цифрової готовності персоналу будівельного підприємства» (с. 209–232) запропоновано комплекс заходів щодо розвитку цифрових компетентностей працівників. На нашу думку, додаткового дослідження потребують питання мотивації персоналу до участі у цифровій трансформації підприємства та оцінювання впливу організаційної культури на рівень цифрової готовності працівників.

Наведені зауваження та дискусійні положення не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційної роботи та не впливають на її наукову цінність. Вони мають переважно рекомендаційний характер і можуть бути використані автором як напрями подальшого поглиблення досліджень. Загалом висловлені зауваження не применшують значущості отриманих наукових результатів, їх новизни, теоретичної обґрунтованості та практичної цінності.

7. ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Кулібаби Вячеслава Валерійовича на тему «Цифрова трансформація системи управління будівельними підприємствами» є завершеним самостійним науковим дослідженням, виконаним на належному науково-методичному рівні. Отримані автором результати відзначаються науковою новизною, достатнім рівнем теоретичного обґрунтування та практичною спрямованістю, що свідчить про успішне вирішення поставленого у роботі науково-прикладного завдання щодо розвитку теоретико-методичних засад і розроблення практичних рекомендацій з цифрової трансформації системи управління будівельними підприємствами в умовах цифровізації економіки, воєнного стану та повоєнного відновлення України.

У дисертації здійснено комплексне дослідження проблематики цифрової трансформації систем управління підприємствами будівельної галузі. Автором розвинено теоретичні засади цифрової трансформації систем управління будівельними підприємствами, удосконалено методичні підходи до оцінювання рівня цифрової зрілості та ефективності цифрової трансформації підприємств, обґрунтовано науково-методичні положення щодо формування інтегрованого цифрового середовища управління та запропоновано дієві інструменти цифрової синхронізації бізнес-процесів і розвитку цифрової готовності персоналу.

Особливу наукову цінність становлять розроблена концептуальна модель інтегрованої цифрової системи управління будівельним підприємством на основі програмного комплексу BuildKeeper, удосконалений підхід до оцінювання цифрової трансформації систем управління будівельними підприємствами, а також запропоновані інструменти цифрової синхронізації мультипроектної діяльності та формування цифрової готовності персоналу до роботи в умовах цифрового середовища.

Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертаційній роботі, є достатньо аргументованими та достовірними. Вони ґрунтуються на широкій інформаційній базі, результатах аналізу статистичних даних, використанні нормативно-правових актів України та Європейського Союзу, опрацюванні значного масиву вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, а також сучасного методичного інструментарію дослідження. Практичне значення отриманих результатів підтверджується їх упровадженням у діяльність будівельних підприємств Полтавського регіону та використанням у навчальному процесі закладу вищої освіти.

Зміст дисертації повністю відповідає визначеній меті, поставленим завданням, об'єкту та предмету дослідження. Основні результати роботи належним

чином апробовані на міжнародних науково-практичних конференціях та достатньо повно висвітлені в наукових публікаціях автора.

Дисертаційна робота Кулібаби Вячеслава Валерійовича відповідає спеціальності 073 «Менеджмент», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, а також Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Враховуючи актуальність теми, належний рівень наукової новизни, теоретичну й практичну значущість отриманих результатів, вважаю, що Кулібаба Вячеслав Валерійович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Офіційний опонент:

доктор економічних наук, професор,
завідувачка кафедри економіки та
бізнесу Державний біотехнологічний
університет

Вікторія ГРОСУЛ

Гросул В
ЗАСВІДЧУЮ
Керівник відділу діпловодства ДБТУ
Ковалева В.І.